

„Semmi sem renditheti meg azt az elhatározásunkat, hogy Palesztinába visszatérünk“

A Jewish Agency politikai bizottságának feltűnéskeletű nyilatkozata a Shaw-bizottság jelentéséről, a fehér könyvről és az angol kormány Palesztina-munkájáról

London, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Jewish Agency politikai bizottsága befejezte tanácskozásait. A bizottság beható vita tárgyává tette az aktuális cionista politikai problémákat és a tanácskozások végzetével nyilatkozatot bocsátottak ki, amely többek között a következőket tartalmazza:

Megrendült a bizalom Angliában

A politikai bizottság olyan időpontban ült össze, midőn a zsidó népnek az angol kormánnyal szembeni feltétlen bizalma mélyen megrendült. Az a politikai irány, amelyet az angol kormány a Shaw-bizottság jelentésével kapcsolatban vett fel s amely a zsidó munkások bevándorlásának felfüggesztése mellett a Fehér Könyvben nyert kifejezést, — a bizonytalanság atmoszféráját idézte elő és a zsidó népben azt a félelmet ébresztették, hogy a mandátum-politika veszedelemben van. A Shaw-bizottság azt a megbízást kapta, hogy az 1929. augusztusi palesztinai zavargások közvetlen okait vizsgálja felül.

A Jewish Agencynek a Népszövetség mandátum-bizottsága elé terjesztett memoranduma kimutatja, hogy a Shaw-jelentés igen sok következtetése — még a bizottság hatáskörén belül fekvő kérdésekben is — nem állja meg a helyét. Ezenfelül azonban a bizottság hűltette feladatát és nem is volt felhatalmazása. Macdonald miniszterelnöknek 1929. december 23-án az alsóházban tartott beszédéből azt következtítették és azt várták el, hogy a kormány a Shaw-bizottságnak a magasabb politikára, mint például zsidó bevándorlás, zsidó földvásárlás és a kolonizációra vonatkozó megállapításait nem veszik figyelembe. A Fehér Könyv azonban a Shaw-bizottság idevonatkozó megállapításaira is kitér.

Simpson missziója

A zsidó munkások Palesztinába való bevándorlását olyan időpontban függesztették fel, midőn a főkormányzó alapos és gondos vizsgálat után megállapította, hogy új munkás-cerfizikát kiadása gazdaságilag jogosult és kívánatos. A bevándorlás felfüggesztése nem gazdasági, hanem politikai jellegű intézkedés volt, amely a mandátum alapjainak ellentétben. Ezért tiltakozunk mi és velünk együtt a zsidó tömegek, amelyeknek nevében mi beszélünk. Tiltakozásaink nem Nagy-Britannia ellen irányulnak, hanem az angol kormánynak azon eljárása ellen, amely a mandátum szellemének és tartalmának ellentmond. A mandátum végrehajtására vonatkozó teoretikus ígéretek hasztalanok maradnak, ha ezzel egyidejűleg olyan adminisztratív intézkedések történnek, amelyek alkalmasak arra, hogy műviüket megsemmisítsék. A Shaw-bizottság jelentéséből kifolyólag a kormány szakértőt küldött ki Palesztinába, akinek az a feladata, hogy megállapítsa a zsidó nemzeti otthon fejlődésének feltételeit. Mi nem akarjuk Sir John Simpson kompetenciáját, vagy pártatlanságát kétségbevonni, de ugyanakkor kijelentjük, hogy egy szakértő jelentését nem fogadjuk el a zsidó nemzeti otthon jövője felet kimondott ítélet gyanánt elfogadni.

A kormány kötelessége

Technikai és gazdasági megfontolásokkal azonban nem lehet egy népegyesületben és munkájában megakadályozni. A zsidó nép határozottsága és energiája egy bizonyos időben adott véleményen túl messze kibővíthetik Palesztina potenciális lehetőségeit. A Palesztina-mandátum központi célja a zsidó nemzeti otthon megerősítése, a mandatárius hatalom ennek megfelelően csak egyetlen politikát követhet: Palesztina felvevő képességének megfelelően a zsidó bevándorlás maximumát engedélyezni.

Mi bízunk a zsidó nép erkölcsi energiájában és szilárdan kitartunk jogaink és követeléseink mellett. Folytatni fogjuk műviüket és tovább megyünk a sors által számunkra kijelölt úton. A mi generációról generációra örökölt és fenntartott elhatározásunkat, hogy Palesztinába visszatérünk, mi sem renditheti meg. Ebben az órában, amikor talán évekre menően megállapítják utunkat, ismételtlen a mandatárius hatalomhoz és az arabokhoz fordulunk. Semmilyen, a beszélgetéssel, méltóságunkkal összeegyeztethető erőfeszítést nem fogunk kímélni, hogy az arabokkal az ország fejlődése érdekében való együttműködést megteremthessük. Az angol kormánytól azonban követeljük, hogy palesztinai feladatát azoknak az embereknek a szemébe nézze, akik a Balfour-deklarációt megfogalmazták.

Az ausztriai cionisták tiltakoznak Simpson kiküldetése ellen

Bécsből jelentik: Az ausztriai cionisták országos konferenciája véget ért. A cionista szervezet elnökének dr. Grünbaum Oskárt választották meg. Elhatározták, hogy 1930 őszén rendkívüli konferenciát hívnak egybe, amely dönteni fog afelett, hogy az ausztriai cionista szervezet belpolitikával is foglalkozzék-e, vagy pedig csak a Palesztina-munkának szentelje munkáját. Az új vezetőség klal-cionistákból és a Hitachdut képviselőiből áll. Remélik azonban, hogy az ősi rendkívüli konferencia alkalmával a radikálisok és a revizionisták is belépnek a vezetőségbe. A cionista szervezetet belül az a kivánság merült fel, hogy a belpolitikai munka elvégzésére külön organizációt létesítsenek. A konferencia egyébként egyhangulag határozati javaslatot fogadott el, amelyben felhívást fejezi ki az angol kormány mandátumellenes magatartása, különösen pedig a bevándorlás felfüggesztése felett. A konferencia Angliához, a Népszövetséghez és a világ nemzetek lelkiismeretéhez apellál, hogy ez a zsidóságban esett súlyos jogtalan helyrehozassék.

Egy másik határozati javaslatban tiltakoznak Simpson kiküldetése ellen, amelyet ugyancsak mandátumellenesnek bélyegeznek. Minthogy a mandátum a szabad zsidó bevándorlás lehetővé tételét és erőteljes zsidó telepítés előmozdítását írja elő a mandatárius hatalom számára. Egyhangulag tiltakoztak Jabotinsky Palesztinába való beutazási engedélyének megvonása ellen, majd 45 szavazattal határozati javaslatot fogadtak el, amelyben a Brit Slom tevékenységét a zsidó nemzeti front áttörésének bélyegzik meg. Haton tartózkodtak a szavazástól. A revizionistáknak a cionista exekutívé ellen

beadott bizalmatlansági indítványát nagy többséggel leszavazták. A Hitachdut szavazataival szemben elhatározta a konferencia a Tel-Chaj-fonds támogatását, míg a revizionisták szavazatai ellenében általában kötelességnek ismer- te el a konferencia a palesztinai munkások támogatását.

Kalkuttában és Bengáliában rendkívül heves földrengés volt

A legstabilabb paloták is megrázkódtak

London, július 3. Kalkuttából jelentik, hogy ma a kora reggeli órákban Bengália több városában és Kalkuttában is rendkívül heves földrengések voltak észlelhetők. A legstabilabb paloták is megrázkódtak s az emberek hiányos öltözékben rémülten szaladtak ki az utcákra. A hinduk megfuvatták a szent kúrtókat is, hogy az istentől

Dr. Krafft-Ebing

világhírű könyve

Psychopathia sexualis

különös tekintettel

a rendellenes nemi érzésre

Minden orvosnak, jogásznak, pedagógusnak, szülőknek el kell olvasni ezt a könyvet, de minden művelt embernek is, aki be akar pillantani az emberi lélek megrázkódtatott titkaiba. — A 400 oldalas könyv

leszállított ára 163.— lei (és portó)

Kapható az UJ KELET könyvtárában.

—————

Bebels feltaláló új típusu buvárharangjával 460 méter mélységbe szállott le a tengerfenékre

Az új találmánynak nagy jelentősége van a tengerfenék-kutatás terén

Newyork, július 3. A Bermuda-szigetek egyikének partvidékén Bebels feltaláló saját konstrukciójú buvárharangjával 460 m. mélységbe szállott le a tengerfenékre. Ezzel a teljesítménnyel sikerült több mint száz méterrel az eddig elért legnagyobb mélységbe szállást túlszárnyalnia.

A buvárharangnak speciális készüléke van a kilélegzést, elhasznált levegőt szűzagtartalmának lekötésére és annak lehetővé tételére, hogy a tenger felszínéről a buvár mindig újabb és újabb friss oxigénmennyiségeket kap-

hasson. Bebels a felszínre jutáskor kijelentette, hogy buvárharangját néhány hétig tartó munkával tovább tökéletesíti s azután meg fogja kísérni az újabb még nagyobb mélység elérését, mert meggyőződése szerint az ő rendszerével minden nagyobb nehézség nélkül 900—1000 m. mélységbe is le lehet szállni. Bebels találmányának és eddig elért eredményének is nagy jelentősége van a tengerfenék-kutatás terén, úgy tudományos tekintetben, mint elsüllyedt hajóroncsok utáni kutatásoknál.

Legújabb jelentések a repülés világfrontjáról

Több újabb óceánrepülés készül. A „City of Chicago“ pilótái tovább folytatják a repülést

Newyork, július 3. Közlebről több újabb óceánrepülésre készülődnek. Egyik amerikai pilóta árukkal és postával indul Európa felé, hogy bizonyítsa gépének stabilitását és a rendszeres légi forgalom fenntartásának lehetőségét. Egy másik amerikai repülő 4 utassal készül neki vágni az óceánrepülő utnak.

Párizsból érkezett jelentés szerint Costes csak a kedvező pillanatra vár, hogy elinduljon az Atlanti óceánon át Amerika felé. A francia pilóta ugyanazt a gépet használja óceánrepülés céljaira is, amelyen az elmúlt évben Mandzsuriába repült.

Chicago, július 3. A Hunter fivérek, a City of Chicago pilótái folytatják a repülést. A világrekorderek a repülés kezdete óta 178-szor vettek fel üzemanyagot a levegőben tankrepülőgépből és már több mint 58 ezer kilométer utat tettek meg. A repülőterén valószínűnek tartják, hogy harminc óras repülés után negyedikén, az Egyesült Államok nemzeti ünnepén le fognak szállani.

Chicago, július 3. Kingsford Smith óceánrepülő, a Dél Keresztje pilótája megkezdte világkerületi repülőútja utolsó szakaszának abszolválását az amerikai kontinens felett. A Dél Keresztje

Kingsford Smith-el és óceánrepülő társával együtt ma Chicagóba érkezett és a repülőterén leszállott. A repülőút az amerikai nyugati partvidéken nyer teljes befejezést.

London, július 3. Stephenson sarkutató a napokban Londonba érkezett, ahol egy amerikai konzorcium megbízásából expedíciót szervez az Európa—Amerika közötti rendszeres légi összeköttetés lehetőségének és legjobb utvonálnak tanulmányozására. A sarkutató a lapok munkatársai előtt annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy Írország és Newyork között rendszeres légi összeköttetést a jövőben sem lehet teremteni, mert a tenger felett állandóan kőd van ezen az utvonalon, de másrészt nem esik közbe szárazföld, ahol a repülőgépek leszállhatnának. Ezért ő az expedíciót a Skótszág — Izland — Grönland — Kanada utvonala tanulmányozására indítja utnak, ahol csak kis távolságokat kell repülni az óceán felett és egyedül Grönlandban kell tartani a hideg időt, ami ellen azonban nem lesz nehéz védekezni. Stephenson kutató expedícióját a jövő hónapban indul útjára.

BENAMY: „KAJUT“. (Teljes kiadás) Ára 60 lej. Kapható az Uj Kelet könyvtárában.

Gyönyörűség saját holmiját LUXAL mosni mert ezáltal gyönyörű eredményt ér el. A finom kelmék újra vizsgálják eredeti formájukat és színüket. A LUX fehér habja feloldja és gyorsan eltávolít mindenféle szennyet és peccsétet a finom kelméből

LUX

LEVER
BROTHERS
LIMITED
PORT
SUNLIGHT
ENGLAND

M-LX 131-0242 H

a lap

Anghelesc

A báji fió

Bucuresti—Bu Kelet tudósítóján részletesen tin Daniló és társai garázdálkod a bukovinai zavart ugyanaz a állott, akik a bot tók. Daniló Már tati garázdálko őrs azonban let zavargások mér hangulat, amely megjelenése Má arra készítették is erélyes kézzel mita agitáció da dlatos ninesen idáig fajultak incidensek alkalmatosságok figy kusan és határ és alkalmazták ellenkező esetbe met fognak k nem lesz módja tációt. Egyelőre smnk, hogy táv belügyminiszter tartóztatására vül azonban, ak esendőség fogl senki sines még hát a kormány letölög az intézk

Anghelescu l délelőtt távirati Cobilaschi rend talán nem értes riumot a történet Cobilaschi maga szenvedett el a következtetni, h őrfőnök meg ak Ezzel szemben még mindig sa Anghelescu be ként ma délelőtt tó képviselőit és ki a vidéki ható nem tartják a belügyminisz értesítsék. Anghelescu a lapok tudósítá ményekről.

Né vásáro kö

mikor mi azokat ug

„DA kölesör

napi 1 lei 30

elítize

40 leiert

ha Ön az „Uj Ke

pán 40 leit kell

o

„Dante“ k

30.000 magyar,

angol kötetek kö

jogai (akár na

válogathat és olva

híresebb írónak

déli könyvpiac l

szikus irodalem leg

vek naponta cseré

den részébe napo

a kölcsönkönyveke

ai tarifa me

Aki nem előfizet

fenti feltételekkel

di

Ismerető ingy

összes könyvekről

„Dante“ k

Cluj, Str. Jorga

ftt-Ebing

írta könyve
hia sexualis

tekintettel
s nem érzésre

ogásznak, pedagógusnak,
rasni ezt a könyvet, de
bésnek is, aki be akar
lélek megtévedt ösztö-
A 400 oldalas könyv

163.— lei (és portó)

KELET könyvtárában.

ában és volt

ódtak

ki a földet a fején
egy mozdulata által
gással a gonoszokat
tni.

többi központok kö-
szolgálat a földrengés
szakadt. Más kárt és
eddig nem jelentet-

460 méter erfenékre

a tengerfenék-

felszínre jutáskor ki-
buvárhargját né-
tő munkával tovább
után meg fogja kísé-
még nagyobb mélység
eggyöződése szerint az
minden nagyobb nehé-
1000 m. mélységbe is
Bebels találmányának
redményének is nagy
a tengerfenék-kutatás
mányos tekintetekben,
hajóroncsok utáni ku-

ések ntjáról

Chicago" pilótái

th-el és óceánrepülő 3
t ma Chicagóba érkezt
térén leszállott. A re-
kai nyugati partvidé-
befejezést.

s 3. Stephenson sark-
kai konzorcium meg-
icjét szervez az Euró-
közötti rendszeres légi
etőségének és legjobb
tanulmányozására. A
ok munkatársai előtt
öződésének adott kife-
ország és Newyork kö-
légi összeköttetést a
net teremteni, mert a
landóan kód van ezen
e másrészt nem esik
l, ahol a repülőgépek
Ezért ő az expedíciót
— Izland—Grönland—
tanulmányozására in-
csak kis távolságokat
óceán felett és egyedül
ell tartani a hidegtől,
an nem lesz nehéz vé-
an kutató expedíció-
ban indul utjára.

3. Stephenson sark-
kai konzorcium meg-
icjét szervez az Euró-
közötti rendszeres légi
etőségének és legjobb
tanulmányozására. A
ok munkatársai előtt
öződésének adott kife-
ország és Newyork kö-
légi összeköttetést a
net teremteni, mert a
landóan kód van ezen
e másrészt nem esik
l, ahol a repülőgépek
Ezért ő az expedíciót
— Izland—Grönland—
tanulmányozására in-
csak kis távolságokat
óceán felett és egyedül
ell tartani a hidegtől,
an nem lesz nehéz vé-
an kutató expedíció-
ban indul utjára.

3. Stephenson sark-
kai konzorcium meg-
icjét szervez az Euró-
közötti rendszeres légi
etőségének és legjobb
tanulmányozására. A
ok munkatársai előtt
öződésének adott kife-
ország és Newyork kö-
légi összeköttetést a
net teremteni, mert a
landóan kód van ezen
e másrészt nem esik
l, ahol a repülőgépek
Ezért ő az expedíciót
— Izland—Grönland—
tanulmányozására in-
csak kis távolságokat
óceán felett és egyedül
ell tartani a hidegtől,
an nem lesz nehéz vé-
an kutató expedíció-
ban indul utjára.

3. Stephenson sark-
kai konzorcium meg-
icjét szervez az Euró-
közötti rendszeres légi
etőségének és legjobb
tanulmányozására. A
ok munkatársai előtt
öződésének adott kife-
ország és Newyork kö-
légi összeköttetést a
net teremteni, mert a
landóan kód van ezen
e másrészt nem esik
l, ahol a repülőgépek
Ezért ő az expedíciót
— Izland—Grönland—
tanulmányozására in-
csak kis távolságokat
óceán felett és egyedül
ell tartani a hidegtől,
an nem lesz nehéz vé-
an kutató expedíció-
ban indul utjára.

3. Stephenson sark-
kai konzorcium meg-
icjét szervez az Euró-
közötti rendszeres légi
etőségének és legjobb
tanulmányozására. A
ok munkatársai előtt
öződésének adott kife-
ország és Newyork kö-
légi összeköttetést a
net teremteni, mert a
landóan kód van ezen
e másrészt nem esik
l, ahol a repülőgépek
Ezért ő az expedíciót
— Izland—Grönland—
tanulmányozására in-
csak kis távolságokat
óceán felett és egyedül
ell tartani a hidegtől,
an nem lesz nehéz vé-
an kutató expedíció-
ban indul utjára.

3. Stephenson sark-
kai konzorcium meg-
icjét szervez az Euró-
közötti rendszeres légi
etőségének és legjobb
tanulmányozására. A
ok munkatársai előtt
öződésének adott kife-
ország és Newyork kö-
légi összeköttetést a
net teremteni, mert a
landóan kód van ezen
e másrészt nem esik
l, ahol a repülőgépek
Ezért ő az expedíciót
— Izland—Grönland—
tanulmányozására in-
csak kis távolságokat
óceán felett és egyedül
ell tartani a hidegtől,
an nem lesz nehéz vé-
an kutató expedíció-
ban indul utjára.

3. Stephenson sark-
kai konzorcium meg-
icjét szervez az Euró-
közötti rendszeres légi
etőségének és legjobb
tanulmányozására. A
ok munkatársai előtt
öződésének adott kife-
ország és Newyork kö-
légi összeköttetést a
net teremteni, mert a
landóan kód van ezen
e másrészt nem esik
l, ahol a repülőgépek
Ezért ő az expedíciót
— Izland—Grönland—
tanulmányozására in-
csak kis távolságokat
óceán felett és egyedül
ell tartani a hidegtől,
an nem lesz nehéz vé-
an kutató expedíció-
ban indul utjára.

A belügyminisztérium a lapokból értesült a cuzisták bukovi- nai rémuralmáról...

Anghelascu belügyi alminiszter táviratilag felfüggesztette állásából a cämpulungi rendőr-
főnököt, Constantin Danilic egyelőre még őrizetben van

A báltii fogházból megszökött a fogházör segítségével egy cuzista agitátor

Bucuresti—Bukarest, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap számunkban részletesen beszámoltunk Constantin Danilic és társainak öt napos bukovinai garázdálkodásairól. Megírtuk, hogy a bukovinai zavargások élén Danilic mellett ugyanaz a két máramarosi lelkész állott, akik a borsai rémnapokat előidézték. Danilic Máramarosban akarta folytatni garázdálkodását, a borsai esendőr-őrs azonban letartóztatta. A bukovinai zavargások méretei és az a pánikszéri hangulat, amelyet Danilic és társainak megjelenése Máramarosban előidézett, arra késztették a kormányt, hogy végül is erélyes kézzel nyuljon bele az antiszemitizmus agitáció darázsfészekébe. Semmi eső dőlőse nincsen abban, ha a dolgok időig fajultak el. Már az első apróbb incidensek alkalmával felhívtuk az illetékes körök figyelmét arra, hogy energikusan és határozottan lépjenek közbe és alkalmazzák a törvény szigorát, mert ellenkező esetben az agitátorok vérszemet fognak kapni és a kormányt nem lesz módjában megfékezni az agitációt. Egyelőre csak arról van tudomásunk, hogy távirati utasítást adott a belügyminisztérium a cuzista ágenssek letartóztatására. Constantin Danilic kívül azonban, aki még mindig a borsai esendőség foglya, ebben a pillanatban senki sínes még őrizetbe véve. Várjuk tehát a kormány további intézkedéseit, illetőleg az intézkedések végrehajtását.

Anghelascu fel van háborodva

Anghelascu belügyi alminiszter ma délelőtt táviratilag felfüggesztette dr. Cobilascu rendőrprefektust, aki egyáltalán nem értesítette a belügyminisztériumot a történetéről. Az a tény, hogy Cobilascu maga is súlyos inzultusokat szenvedett el a tüntetőktől, arra enged következtetni, hogy a cämpulungi rendőrök meg akarta tenni kötelességét. Ezzel szemben a báltii rendőrtisztek még mindig szabadlábban vannak.

Anghelascu belügyi alminiszter egyébként ma délelőtt magához kérte a saját képviselőit és felháborodását fejezte ki a vidéki hatóságok vezetői fölött, kik nem tartják szükségesnek, hogy a belügyminisztériumot a történetéről értesítsék. Anghelascu bevallotta, hogy a lapok tudósításából értesült az eseményekről.

Né vásároljon Ön drága könyveket,

mikor mi azokat ugyanis megvesszük és nálunk

DANTE'

kölcsönkönyvtárban

napi 1 lei 30 bani, illetve havi 60 lei
előfizetési díj helyett

40 leiórt is elolvashatja
ha Ön az „Uj Kelet” előfizetője. Tehát csu-
pán 40 leit kell fizetnie 1 hónapban és ezen
összegért a

„Dante” kölcsönkönyvtár

30.000 magyar, német, román, francia és
angol kötetek között korlátlan cserélési
joggal (akár naponta kétszer is) szabadon
válogathat és olvashatja a világirodalom leg-
híresebb íróinak műveit, a külföldi vagy er-
délyi könyvpiac legújabb szenzációit, a klas-
szikus irodalom legkiválóbb r mkeit. A könyv-
ek naponta cserélhetők. Nagyrománia min-
den részében naponta postán továbbítsuk a
a kölcsönkönyveket, 50 % al redukált pos-
tai tarifa mellett (klg-ként 4 lei).

Aki nem előfizetője ennek a lapnak, az a
fenti feltételekkel havi 60 lei előfizetési
díjat fizet.

Ismerető ingyen, komplett katalógus az
összes könyvekről (5 nyelven). Ára 25 lelei.

„Dante” kölcsönkönyvtár
Cluj, Str. Jorga (volt Jókai-utca) 5 sz.

Az Adeverul értesülése szerint a bel-
ügyminisztérium úgy intézkedett, hogy
az agitáció élén álló Berinde és Dumit-
rescu lelkészeket, valamint Medrea ko-
lozsvári diákvezért tartóztassák le és
állítsák bíróság elé. A lap az események
kel kapcsolatosan a következőket írja:

Az Adeverul kommentárjai

„Tudomásul vesszük azokat az első in-

tezkedéseket, amelyeket a kormány az
antiszemita agitátorok, valamint azon
tisztviselők ellen tett, akik magatartá-
sukkal bünrészességről tettek bizonyosá-
got. Ami Bukovinában történt, az meg-
haladja a szokásos kilengések méreteit.
Ez már egy kvalifikált lázadás kezdetét
jelentette. Előrelátható volt, hogy az
agitátorok, akiket munkájukban misem
akadályozott, egyre merészebbek és vak

Három százalékkal olcsóbbodott az élet az elmúlt hónapban

A fogyasztási illetékek felemelése következtében azonban drágasági hullám következett be

Bucuresti—Bukarest, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A drágasági index-
szám az elmúlt június hónapban 3 szá-
zalékos esőkkenést mutat fel. Három
százalékkal olcsóbbodott az élet egyet-
len hónap leforgása alatt, ami, ha nincs
is arányban az ország fogyasztóképes-
ségének esőkkenésével, de mégis örven-
detes jelenségnek mondható. Ez az öröm
azonban csak nagyon átmeneti és csak
az elmúlt hónapra vonatkozik. A fo-
gyasztási illetékek felemelése következté-
ben ugyanis az életnivónak olyan drá-
gulása következett be, — különösen a
cukor árának emelkedése következtében
— ami az indexszám jelentős mértékű
emelkedéséhez fog vezetni.

A fogyasztók érdekeit egyébként sem
vedti semmilyen intézkedés, semmilyen
testület Romániában. Ismeretes, hogy a
Macdonald kormány törvény útján
megalakította a fogyasztók tanácsát,
amelynek feladata az, hogy az élelmis-
szerek, ruhaneműek, tüzelőanyagok és
általában az elsőrendű szükségleti cik-
kek árát tanulmányozza. Mussolini még
praktikusabban járt el. Egy szép napon

elrendelte, hogy egy egész sereg első-
rendű szükségleti cikk árát 25 száza-
lékkal leszállítsák. Azokat a kereskedő-
ket, akik a rendelkezésnek nem tettek
eleget, számkivetésbe küldte egyik de-
kánézi szigletre.

Az elmúlt hónapban a zsemle, a ke-
nyér és a bab olcsóbbodott meg. Ezzel
szemben valamennyire megdrágult a
hús és a világító petróleum. Az össze-
hasonlítás alapját az 1916 augusztus
elsőjei régi árak képezik, tehát Romá-
niának a háborúba való belépése előtt-
ről dotálódunk. Az a cukor tehát,
amely 1916 augusztus elsőjén 100 lejbe
került, 1922 január 30-án 2500 lej volt,
1930 április 30-tól mostanáig változat-
lanul 2833 lejes nivón áll. A cukor tehát
a békeidei árak több mint 28-szorosába
kerül. A rizs a statisztikai adatok szer-
int a békeidei ár 55-szörösére emelke-
dett. A kávé 75-szörösön, a tea 66-szoro-
son, a bab pedig százszoroson drágult
meg. Egy kiló bab tehát ma százszor
annyiba kerül, mint tizenhét évvel eze-
delőtt. A buza és a burgonya a
békeárak 40-szörösére emelkedtek. A

merőbbek lesznek. Annál üdvösebbek
azok az intézkedések, amelyeket a kor-
mány a tüntetések előidézői ellen fo-
ganatosított. Amennyiben a kormány
ezeket az intézkedéseket végre is hajtja,
egy minden bizonytalanságot fog vetni
annak az agitációnak, amely minduntá-
lan feldúlja az ország belső békéjét és
oly mérhetetlen károkat tesz az állam
presztizsében.

Megszökött egy agitátor

Bucuresti — Bukarest, július 3.
A Brassó és Bukarest között létesített
uj vonaljaraton, mint emlékeztetés, az
elmúlt pünkösti ünnepek alkalmával
egy Samoel nevű hírhedt jasi cuzista
hatalmas botrányt rendezett. Annak-
idején sikerült megmenekülnie az igaz-
ságszolgáltatás elől, de a legutóbbi
báltii antiszemita excessusoknál ismét
aktív szerepet vállalt, amiért a hatóság-
ok letartóztatták Samoelt. Egy báltii
távirati jelentés szerint Samoelnek si-
került megszöknie börtönéből és a ható-
ságok azt hiszik, hogy az antiszemita
vezér szökését a fogházör segítségével
hajtotta végre.

Balthazár püspök

válaszol Bethlen felsőházi támadására

tévedéseiről emberileg meggyőzőm.
Sajnálom, hogy ebben a fellevelemben
nagyon csalokoztam.

— A közvéleményt bizonyára várat-
lanul érte ez a támadás, de én el vol-
tam rá készülve, hogy a hét végén
Franciaországba teendő utam előtt an-
nak befolyásolásra ilyen támadás fog
a miniszterelnök ur részéről érni. En-
gem természetesen semmi irányban
nem befolyásol ez a támadás.

A katolikus pedagógiai kong- resszuson Balthazár ellen tüntet- tek

Budapest, július 3. A Szent Imre ju-
bileumi év alkalmából rendezett katoli-
kus pedagógiai kongresszus első nyil-
vános ülését szerdán délután tartották
meg a régi képviselőházban. Az ülést
Hanauer István váci megyéspüspök
nyitotta meg, aki azt hangoztatta, hogy
a katolikus egyház ott van mindenütt,
ahol az emberiséget jobba, szebbé kell

tetni. Nagy Árpád a kultuszminiszter
képviseletében üdvözölte a kongressz-
ust. Bernolák Nándor tartott ezután
„A főiskolai ifjuság és a társadalom”
című előadást. Utána Zichy Rafaelné
„A családanya, mint nevelési tényező”
című előadásában hangsúlyozta, hogy
az anyának a fiuk nevelése éppen olyan
fontos feladta, mint a leányok nevelése.
Huszár Károly a Szent Imre jubileumi
év rendezőbizottsága nevében üdvözölte
a kongresszust, foglalkozott a Baltha-
zár-üggyel is, kijelentve, hogy sokkal
előbbrevaló a haza szent ügye, semhogy
ilyen támadásokra válaszoljunk! Csak
leszögezzük, hogy sohasem mi kezdtük
az inektívákat. Huszár beszéde köz-
ben a nagygyűlés viharosan tüntetett
Balthazár ellen és lelkesen megjelene-
zte Bethlen István miniszterelnököt, va-
lamint vitéz Horthy István felsőházi
tagot. A kongresszus Hanauer István
püspök zárószavaival ért véget.

Baloldali koncentrációs kormány alakul Németországban?

Berlin, július 3. A német belpoliti-
kában szerdán este fontos esemény tör-
tént, amelynek döntő kihatása lehet a
pártpolitikai viszonyok további alakul-
ására. A német nemzeti párt parla-
mentari frakciója úgy határozott, hogy
nem szavazza meg a kormány nagy
pénzügyi programját. A német nemze-
ti párt ezzel a határozattal — írja a
Vossische Zeitung — arról tett tanu-
bizonyosságot, hogy nem hajlandó esat-

lakozni a kormánykoalícióhoz. Ezzel
a jobboldali koncentráció terve meg-
bukott és Brüning kancellárnak a pénz-
ügyi program megvalósításához most
már a baloldallal kell szövetkeznie. A
Vossische Zeitung azt írja, hogy Brü-
ning kancellár az elmúlt napokban
már komoly mérlegelés tárgyává tette
a baloldali koncentrációs kormány le-
hetőségét.

Nyári nap unalmi és szenzációi

Uborkaszezon van. Az újságíró ilyenkor vagy srandriportot ír, vagy utjai közben keres megírásra érdemes témákat, vagy a külföldi lapokban néz valami után, ami fölkeltheti az olvasó érdeklődését.

Ime egy kicsiny csokor unalmakról és szenzációkról.

A strandon forró unalom.

Unjuk kitergetni panaszainkat és alig beszélünk. Van egy ismerősöm, az a jó tulajdonsága, hogy soha nem diskurál a saját kalamitásairól, de azért mégis sokat beszél. Legszívesebben viceket mond, ha velem van, zsidó viceket.

Most például ezt mondta:

A drinski híres rabbihoz beállít egy grajevói zsidó ember, kezében egy frissen kinyomatott héber könyvvel.

— Rebbe, kérem adjon egy ajánlást, hogy a könyvet el tudjam helyezni az irástudó zsidók között.

A rabbi lapozgat a könyvben, aztán azt mondja:

— Igaz, igaz, értékes, jó könyv, valami újat is közöltél benne, de ajánlást nem adhatok.

— Nem értem, rabbi. Ha tetszik önnek a könyv, miért nem ad ajánlást?

— Ne fáradj, édes fiam. Nem adok ajánlást. De meg kell hagyni, nekem valami újat mondottál ebben a könyvben.

A szerző családokhoz bár, de a kiváncsiság gyötrelmében megkérdezi:

— Rabbi, hiszen rendben van, nem akar adni ajánlást. Nem, nem! De árulja el legalább, mi újat mondtam önnek ebben a könyvben?

— Mondtál, fiam. Eddig nem tudtam, kérlek szépen, hogy nyomda is van Grajevóban.

— Ezt a viceet megkontrázom — mondom —, ha nem haragszik, hogy belekontárokod a mesterségébe.

— Tessék!

— A grajevói rebbehez beállít egy zsidó egy könyre való kézirat. Előszót kért hozzá.

— Hagyd itt a kéziratot!

— Nagyon sokat dolgoztam rajta, nem szeretném, ha itt elkallódna, rebbe.

— Miről szól a kézirat?

— Jeremiás siralmihoz irtam kommentárt.

— Az érdekel, látod. Siralmak mindig érdekelték. A könyv kézírata nem fog elveszni. Gyere egy hét mulva.

Egy hét múltán a szerző pontosan megjelent.

— Itt vagyok!

— Jó időben jöttél. Kéziratodat végig olvastam.

— Köszönöm, rebbe. Megirta kérem az előszót?

— Megírtam, de van egy hibája a dolognak.

— Lehetetlen! Szabad hallanom?

— Az a hibája, fiam, hogy ezt te a Siralmakra irtad, holott erre kellett volna írni a Siralmakat.

A barátom még csak nem is mosolygott. Az emlékei között keresgélte; dicsőség, hogy ezt a viceet nem ismerte.

— Pedig milyen régi! Nagyanym mondotta el gyermekkoromban.

— A meleg teszi! Mindent elfelejték.

Kezét nyújtotta az unalom jegyében. Szótlanul távoztunk, jobbra én, balra ő.

Délfelé a Széchenyi téren mentem haza.

A vásár már eloszlott, de a tér közepén, valahol a bódék előtt különös csoportulást látok. Belül asztalok, székek, edények, fehérneműk. Az egyik asztal mellett két fiatalember, az egyik gyejez, a másik kezébe veszi az objektumot.

— Harmincegy lej először!

— Nagyen!

— Negyven lej először, másodsor, harmadszor!

Szóval árverés.

Megtudom, hogy egy zsidó vendéglőnek kicsi asztalait, székeit, abroszait,

evőeszközeit árverezik huszonegyezer lej adó fejében. A zsidó, akinek egzisztenciáját kapkodták a téren, odajött hozzám.

Szemrehányást tettem neki:

— Hogyan engedhette, hogy a dolgok idáig jussanak?!

Uram, maga tudja, hogy én mindent, mindig korrektül fizetek. De ez az adó miatt van. Ajánlottam, hogy kifizetek nyolcezer lejt, hagyjanak élni. Könyörtelenek voltak, lássa, még azt sem engedték, hogy az udvarban történjen az árverés. Szégyenszemre hozták ki ide minden ingóságomat.

Délután megmondták nekem, hogy annyit sem tudtak kiárusítani a holmikból, mint amennyit a vendéglős felajánlott. Őt magát mindenesetre keresetképtelenné tették. De az állam is veszített. Mert ha el fogadják most a hét-nyolcezer lejt és tovább hagyják dolgozni a vendéglőst, pár hét mulva, de legkésőbb őszig a zsidó kiegyenlítő adóhátrálékát. Szemléltető példája annak, hogyan árt maga az állam önmagának ezzel a szigorított adópolitikájával.

Ez már olyan eset, hogy az ember nem unatkozhatik mellette.

Egy spanyolországi lapban olvasom: Madridban most óriási hőség van, az emberek hajnalig le sem fekszenek, mert csak a reggeli órákban, körülbelül délelőtt tizig van elviselhető atmoszféra az alvásra. Aki teheti Svájcba menekül, vagy valahová a Földközi tenger mellé. Madridban azonban vannak emberek, akik cáfolják a spanyol lustaságot és

még ebben a rekkenő hőségben is dolgozni akarnak. José Rodrigéz cipőgyáros ebbe a kategóriába tartozik. A gyárat most, hogy nagyobb rendeléseket kapott nem akarja elhagyni. Orvosa magaslati levegőt ajánlott és pedig haladéktalanul különben nem garantálhatja a gyáros munkakészségét.

Erre a gyárosmegkérdezte, kell-e annak feltétlenül svájci magaslati levegőnek lenni?

— Svájc fekszik legközelebb Spanyolországhoz és ott olyan magasság van, amelynek levegője önt kielégíti.

— Szóval nekem csak a magasságban levő levegőre van szükségem?

— Miért ismétli a kérdést?

— Azért, mert itt Spanyolországban akarok élni a magasban.

— A telefonközpont felhőkarcolójának a magassága nem elég — figyelmeztetem. Annál legalább száz méterrel magasabban van az a levegőréteg, amelyet ön használhat.

A cipőgyáros megköszönte az orvos felvilágosítását. Hazament, gyorsan megrendelt egy hatalmas ballont, amelynek gondolatjában berendezkedett. Iróasztalt, telefonvezetékét rendezett be, összekötötte magát földi irodájával, ő maga pedig odafönt dolgozik, pihen és alszik. A kosztot kicsi kosárban felhúzza. Vasárnapjait napkurázzal tölti és naponta jelentést tesz telefonon ügylőtől orvosának. A körülményekhez képest pedig jól érzi magát.

Lentről a madridiak bámulták egy ideig a ballont és lakóját. Gukkerrel ellenőrizték, tényleg dolgozik-e a köznapokon, vagy akkor is napkurázik. De most már abbahagyták a gukkerezést.

Aki teheti ballont rendel és a királyi palota mögötti nagyter fölött kicsi ballonerő van alakulóban.

Igazán ideális hely a nyári unalomra. (sz. i.)

Briand szerint jelentős enyhülés állott be a francia-olasz feszültségben

London, július 3. A Daily Herald munkatársa beszélgetést folytatott Briand francia külügyminiszterrel, aki az újságíró előtt olasz-francia viszonyról is nyilatkozott. A francia külügyminiszter rámutatott arra, hogy Genfben Henderson közvetítése mel-

lett a legbarátságosabb atmoszférában folytatták Grandival Londonban megkezdett megbeszéléseit és mindkét oldalon meg voltak győződve, hogy a két ország közötti viszonyban máris jelentős enyhülés állott be.

Samsonovici tábornok marad a román hadsereg vezérkari főnöke

Bucaresti—Bukarest, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A hadügyminisztérium komüniké tett közlé, amely cáfolja az egyes lapoknak azon híreit, mintha a katonai főparancsnokságban változások készülének. Különösen azt a hírt cáfolja a hadügyminisztérium, mely szerint Samsonovici tábornok, a

nagyvezérkar főnöke, megválna tisztsgétől. A nagyvezérkar vezetőségében — mondja a hivatalos komüniké — minden körülmények között folytonosságra van szükség. Samsonovici tábornok szakavatott hozzáértése biztosítja a nagyvezérkarnak az egységes vezetést és a folytonosságot.

Henderson szerint Oroszországban enyhültek a vallási üldözések

London, július 3. Az angol alsóház mai ülésén Mander és J. P. Macdonald képviselők azíránt terjesztették elő interpellációt a kormányhoz, hogy szándékában van-e a szeptemberi népszavazási ülésszakon a kisebbségi szerződés betartása feletti ellenőrzés kérdését felvetni. Henderson a kormány részéről adott válaszában kijelentette, hogy az

ügyet megfontolás tárgyává teszi. Az oroszországi vallásüldözések ügyében Henderson azt a bejelentést tette, hogy e tekintetben Oroszországban a helyzet lényegesen javult. Interpellációk voltak még a tengeri leszerelés és a flottaépítő program összeegyeztetésének kérdéséről is.

Keletfranciaországban, Délolaszországban s a német Rajna mentén rettenetes orkán és felhőszakadás pusztította el a termés nagyrészét

Franciaországban kétezer hektár területen pusztult el a termés

Párizs, július 3. Keletfranciaországban több helyütt nagy zivatark voltak. A legjelentősebb károkat okozta az itéletidő Couvret környékén, ahol vad orkán után víztölesér és felhőszakadás elpusztított minden termést. A felhőszakadást diónagyságu jégeső követte, de a jégesőnek már nem maradt elpusztítani valója. Több, mint kétezer hek-

tár területen minden termés elpusztult és a szőlőkben is százszázalékos a kár. A hatalmas orkán százzával vetette ki helyükből a táviró- és telefonpóznákat. Az összeköttetések a viharvert vidékkel megszakadtak.

Római jelentés szerint Genovában és az olasz Rívierán több pontján szintén felőrás jégeső pusztított. Nápolyból je-

lentik, hogy Foggia déloaszországi kerületben példatlan hevességű orkán vonult végig. A borzalmas erejű szélvihar az olajfa-kertekben különösen nagy károkat okozott s a viharok két ember-áldozata is van.

A Rajna-menti Jungenheimban háromnegyed óras jégesőt több óras felhőszakadás követte, amely a városka ucacait két méter magasán hőkölő rohanó folyókká változtatta. A termés és a szőlők termése teljesen megsemmisültek. A lakók az emeleti lakrészekbe menekültek a hirtelen támadt hatalmas árvíz elől. A mezei utakat tengerré vált áradat borítja. A mezőn dolgozó asszonyokat elsodorta az áradat s csak a legnagyobb halálmegevetéssel sikerült börtor férfiaknak őket kimenteni a biztos halálból. Az istállóba rekedt állatok haláltusa az elemekkel messzire hangzik. Ringenből tűzoltóság vonult ki Jungenheimba. A borospincekben alig maradt hordó épen. Három pajtát, több kocsisint és öt házat magával ragadott az áradat. Az uceákon még mindig fél méter magasán áll a víz.

8800 érettségiző volt az idén

Bucaresti—Bukarest, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A közoktatásügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint ebben az évben hetvennyolc vizsgáztató bizottság előtt 8800 jelölt jelentkezett a baccalaureatusi vizsgákra. Az eredményekről egyelőre semmi hír nincsen.

Lemondott a finn kormány

London, július 3. Helsinkiből jelentik, hogy a kormány az államvédelmi törvény és sajtótörvény elfogadtatása után benyújtotta lemondását. Ugy tudják, hogy szélesebbkörű koncentrációnak adnak helyet, amely folytatni fogja az antikommunista rendszabályok további kiépítését.

Havi 11 ezer lejes évjáradékot ítéltek meg Pop Lyának

Egy három év előtti vasuti szerencsétlenség építőgusa

Cluj—Kolozsvár, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Pop Lia, a kolozsvári Román Opera énekesnője 1926. őszén a nagyváradi aradi utvonalon vonatki-siklásnak lett áldozata. A karambol következtében oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy orvosi eleinte nem is bíztak felépülésében. Hosszas és költséges orvosi kezelés kellett ahhoz, hogy az énekesnő nagynehezen felépüljön.

Mikor felépült két és félmillió kártérítési kerestet adott be az államvasutak igazgatósága ellen. Kerestet az az alapon nyújtotta, be, hogy a karambol következtében nehéz sebeket szerzett és hangja is igen sokat vesztett fejlődő képességéből. Másrészt az orvosi költségek is igen sokba kerültek. Allításainak igazolására az énekesnő orvosok és szaktanárok által kiállított bizonyítványokat mutatott fel.

Az érdekes kártérítési perben előbb a kolozsvári törvényszéken tüztek ki tárgyalást. A CFR védőügyvédjének kérsére később azonban a tárgyalást áttették Nagyváradra. A nagyváradi törvényszék a mai nap folyamán tartotta meg a tárgyalást. A tárgyaláson a törvényszék úgy döntött, hogy kötelezte a CFR-t 29 ezer lej készpénz annuáli kifizetésére és havi rendszeres 11 ezer lej folyósítására 1944-ig bezárólag.

Az énekesnő megnyugodott az ítéletben, az államvasutak képviselője azonban megfellebbezte az ítéletet.

— A milánói személyvonat belefutott egy tehervonatba. Milánóból jelentik: Ma reggel háromnegyed 7 órakor a Milánóból jövő személyvonat hibás váltóállás következtében a Bolognához 18 km. távolságra eső Sasso állomáson belefutott az ott vesztelő tehervonatba. A személyvonat mozdonya és több kocsija valósággal belefuródott a tehervonati szerelvény előrésebe és teljesen összeroncsolódott. Délelőtt 10 óráig 15 halottat és több, mint 60 sebesült emeltek ki a kocsironcsok alól. Több sebesült állapotba életveszélyes. A vizsgálatot megindították.

Hirdessen az Uj Keletben

A cseh a nem

Prága, július 3. Lapban tegnap a népszámlálásról nálunk is fokrész tarthat számat. Romániában is a népszámlálást. Nálunk még se a népszámlálás előtti vákiában már hízott hivatalnokzik, hogy a népszámlálásban és gyorsle. A technikai — mint jelezték — két használnak. A szesitéseket at nek el.

A cseh népszámlálást tartat

A rendelet első pítja, hogy a né elsején tartják m

a döntő pillanat december 2-

A rendelet más ben a népszámlálást kezdeti állapotjára idő, családi állapot előbbi lakóhelyrő való átköltözés id állampolgárság és vallás, irni és (foglalkozás), a k avagy átmeneti esetleges testi fog illető személy val ma. siketnéma-e. hiányzik-e)?

A népszámlálásban a községek nagyobb a lakosokat is ös

A kormányrendeletében a tulajalást számláló bizörök fogják végre

Ezt a funkciót m

és azt csak olyan hatja vissza, amel be való bevalasztatővé teszi. A számláló ellenörök fuzszámít, ezek fo védelemben részes

Minden házbam den lakásban p fekte

A lakások összi veken történik

A kormányrendeletmondja:

„A nemzetiséget nyelv szerint

Az anyanyelvűt k tiséget csak akkor ivre bevezetni, ha anyanyelvét sem honában nem beszézetiségnak a nyelv nak vallja magát.

A zsidók mindi gűeknek val

Minden összeirt sz zetéséhez tartozó Ha valaki két avagy egyet sem, anyanyelv szerint

Nagyon érdekes rendelet általános kritériumának az egyedül a zsidóság

MÓRICZ ZSIGMOND

Légy jó

50-

(Eddigi ár

Kapható az UJ KE

(Utánvételnél 1

A cseh népszámlálásnál az anyanyelv dönti el a nemzetiséget, de a zsidók mindig zsidó nemzetiségűnek irhatják be magukat

Megjelent a csehszlovák népszámlálást elrendelő kormányrendelet

Prága, július 3. A cseh hivatalos lapban tegnap jelent meg az 1930. évi népszámlálásról szóló rendelet, amely nálunk is fokozottabb érdeklődésre tarthat számot, mert tudvalevőleg Romániában is az idén tartják meg a népszámlálást. Jellemző, hogy míg nálunk még semmi sem történt a népszámlálás előkészítésére, Csehszlovákiában már hónapok óta a szakképzett hivatalnokok egész serege dolgozik, hogy a népszámlálás minél precízebben és gyorsabban bonyolítottassék le. A technikai keresztülvitel céljaira — mint jelentették — speciális gépeket használnak, amelyek bizonyos összesítéseket automatikusan végeznek el.

A cseh népszámlálási rendelet a következőket tartalmazza:

A rendelet első szakaszában megállapítja, hogy a népszámlálást december elsején tartják meg és hogy

a döntő pillanat a december 1-éről december 2-ára virradó éjféli.

A rendelet második szakasza értelmében a népszámlálás alkalmával a következőket állapítják meg: nem, születési idő, családi állapot, születési hely, az előbbi lakóhelyről a mostani lakóhelyre való átköltözés ideje, az előbbi lakóhely, állampolgárság és illetőség, nemzetiség, vallás, irni- és olvasnitudás hivatás, (foglalkozás), a községben való állandó, avagy átmeneti tartózkodás és végül esetleges testi fogyatékoság (vajjon az illető személy vak, egy szemű, süket, néma, siketnéma-e, avagy egyik végtagja hiányzik-e?)

A népszámlálással egyidőben azokban a községekben, ahol tízezernél nagyobb a lakosság száma, a lakásokat is össze fogják írni.

A kormányrendelet ötödik szakasza értelmében a tulajdonképpeni népszámlálást számláló biztosok és számláló ellenőrök fogják végrehajtani.

Ezt a funkciót mindenki köteles vállalni.

és azt csak olyan indoklással utasíthatja vissza, amely a községi képviselőbe való beválasztás elutasítását is lehetővé teszi. A számláló biztosok és számláló ellenőrök funkciója közhivatalnak számít, ezek fokozottabb büntetőjogi felelősséggel részesülnek.

Minden házbán számlálóívet, minden lakásban pedig összeírási ívet fektetnek föl.

A lakások összeírása külön lakásíveken történik

A kormányrendelet 12. szakasza azt mondja:

„A nemzetiséget általában az anyanyelv szerint állapítják meg.

Az anyanyelvtől különböző más nemzetiséget csak akkor szabad az összeírási ívre bevezetni, ha az összeírt személy anyanyelvét sem a családban, sem otthonában nem beszéli és ha annak a nemzetiségnek a nyelvét, amelyhez tartozónak vallja magát, tökéletesen beszéli.

A zsidók mindig zsidó nemzetiségűeknek irhatják magukat.

Minden összeírt személy csak egy nemzetiséghez tartozónak vallhatja magát. Ha valaki két nemzetiséget vall be, avagy egyet sem, akkor nemzetiségét az anyanyelv szerint állapítják meg.

Nagyon érdekes tehát, hogy míg a rendelet általánosságban a nemzetiség kritériumának az anyanyelvet tekinti, egyedül a zsidóságnál statuál kivételt,

amennyiben megengedi, hogy a zsidók mindig zsidó nemzetiségűnek vallhassák magukat, tekintet nélkül anyanyelvükre.

Ha az összeíró biztosnak alapos oka van arra, hogy kétségbevonja a bevallott nemzetiséget, akkor kihallgatja

azt a személyt, akiről szó van, szükség esetén a család fejének vagy más személynek távollétében is. Ha a számláló biztos saját maga tölti ki a számláló avagy összeírási ívet, akkor az összeírásra kerülő személyeket harmadik személy távollétében kell felszólí-

tania, hogy nemzetiségüket bevallják. A számláló iven a nemzetiség megállapítását a biztos csak az összeírt személy hozzájárulása mellett változtathatja meg. Minden ilyen módosítást a „Megjegyzés” rovatban az összeírt személynek saját aláírásával kell igazolnia. Az esetben, ha az összeírt személy olyan nemzetiség bevezetéséhez ragaszkodik, amelyet a számláló biztos nem tart helyesnek, avagy ha az összeírt személy vonakodik aláírását adni a már bevezetett nemzetiség módosításához, akkor a számláló biztos az esetet a politikai hatóság elé terjeszti, amely ezt a személyt kihallgatja és haladéktalanul meghozza döntését. Az ilyen döntés ellen benyújtott felbeszésnek nincs halasztó hatálya.

Ivar Krüger kezei hosszúak...

Károly király audiencián fogadta a svéd gyufatröszt elnökét

A Lupta szerint Krüger részt vesz a Mezőgazdasági Hitelintézet felállításában

Bucuresti—Bukarest, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Politikai és gazdasági körökben élénken kommentálják Ivar Krüger és Charles Rist bukaresti látogatását. A svéd gyufatröszt világhírű elnöke már napok óta beható tárgyalásokat folytat gazdasági és pénzügyi vezető körökkel, valamint a kormány gazdasági exponeenseivel. Krüger ma délelőtt hosszabb megbeszélést folytatott Popovici Mihály pénzügyminisz-

terrel, majd audiencián jelent meg Károly király előtt, aki behatóan tárgyalt a svéd gyufatröszt elnökével.

Délben Krüger ebédet adott Popovici Mihály tiszteletére. Az ebben a kérdésben igen jól informált Lupta értesülése szerint Krüger hajlandónak mutatkozott arra, hogy résztvegyen a Creditul Agricol megteremtésében. Állítólag arról tárgyalt a pénzügyminiszterrel, hogy a gyufatröszt milyen arányban

és milyen összeggel vegyen részt a mezőgazdasági hitelintézet megteremtésében. Az sincs kizárva, hogy Krüger kapja meg a Bukarest és a Duna között létesítendő csatorna építési munkálatait.

Chales Rist ma délelőtt hosszabb megbeszélést folytatott Burileanu bankormányzóval, aki részletesen informálta a stabilizáció külföldi ellenőreit a jegybank helyzetéről.

Szenzációs fordulat várható a Timisiana 250 milliós fizetésképtelensége ügyében

Isacu dr. vizsgálóbíró ma kihallgatta Cosma volt liberális minisztert és Oprea kamarai elnököt

Timisoara—Temesvár, július 3. A tél folyamán fizetésképtelenné lett Timisiana Bank ügyében a mai napon szenzációs fordulat történt. A délelőtti folyamán Isacu dr. vizsgálóbíró kihallgatásra rendelte magához dr. Cosma Aurel, volt liberális minisztert, a Timisiana Bank volt elnökét és Oprea Joant, a temesvári kamarai elnökét.

Különösen Oprea kihallgatása nyúlt hosszúra, akinek kihallgatása kiegészítésképpen a vizsgálóbíró Argonovics Gyulát is berendelte.

A kihallgatások megtörténte után Isacu dr. vizsgálóbíró a saját képviselői előtt azt a kijelentést tette, hogy a 250 milliós fizetésképtelenség egyes főszereplői ellen megtette a vádindítványt.

A vizsgálóbíró a további részletekre vonatkozóan nem volt hajlandó nyilatkozni. Az esettel kapcsolatban szenzációképpen hat az a kiszivárgott hír is, hogy tegnap a temesvári ügyészségre megérkezett Junian igazságügy-miniszter levele, amelyben a Timisiana

fizetésképtelenségére vonatkozó ügyiratok dossziéját kérte magához. Az ügyészség azonban nem tudta teljesíteni az igazságügyminiszter kérését, mert a dossziéból néhány nagyon fontos ügyirat hiányzott.

Ez az eset Temesváron óriási feltűnést keltett. Hír szerint a mai kihallgatásokkal kapcsolatban a fizetésképtelenségi ügyben szenzációs fordulat, illetőleg feltűnésteltető letartóztatások várhatók.

Végetért az erdélyi kisebbségi tanítók kongresszusa

A tanítók memorandumban tárták sérelmeiket a tartományi igazgatóság elé

Cluj—Kolozsvár, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Erdély, Kolozsváron kongresszusra összegyűlt kisebbségi felekezeti tanítói, magyarok, székelyek, zsidók, ma délelőtti folytatták tegnap megkezdett üléseiket. A kongresszus ma délelőtti részén felszólalt több zsidó tanító is, akik nívós és jelentős beszédekben ismertették a zsidó tanítók helyzetét. A beszédek Domokos Andor korelnök melegsávu válaszában köszönte meg, ki-jelentve, hogy a kongresszus előkészítő munkálataiban a zsidó tanítók jelentős szerepet játszottak.

A tanítók sérelmei

A ma délelőtti ülést Domokos Andor korelnök nyitotta meg, aki után Lőrinci Ferenc megválasztott elnök ismertette Románia kisebbségi felekezeti tanítóinak súlyos és megpróbáltatásokkal teli helyzetét. Hangoztatta, hogy tíz éven keresztül a kisebbségi tanítóság: magyar, székely, zsidó egyformán valóság-gal mostohagyermek volt az államnak. Most ez a tíz éves szenvedés kitor és a kisebbségi tanítóság helyzetének megreformálását kéri.

Beszédének további során Lőrinci

elnök a kisebbségi tanítói kar sérelmeit sorolta fel. Elmondotta, hogy annak dacára, hogy a kisebbségi tanítók ugyanannyit és ugyanazzal a tananyagbeosztással dolgoznak, mint az állami tanítók, kevesebb fizetést és semmi államsegélyt nem kapnak. Ép ezért a kongresszus kéri a kisebbségi tanítók és az állami tanítók fizetésének egységesítését, továbbá államsegélyt és nyugdíj-ellátást. Az államnak mindenképpen elsőrangú érdeke és kötelessége a kisebbségi tanítók helyzetének konszolidálása.

Három követelés

Lőrinci Ferenc elnök beszéde után számos más felszólalás történt. Viták és beszédek után három pontból álló memorandumot szövegeztek meg. A három memorandum-pont a következők:

- 1. Vegye fel az állama kisebbségi tanítókat is az állami nyugdíj-intézetbe.
  - 2. Könnyítse meg a szokásos tanítói vizsgák torturáit.
  - 3. Utaljanak ki sürgős, arányos elosztású államsegélyt, a kevésfizetésű kisebbségi tanítóknak számára.
- A memorandum-pontok megszövegezése után a tanítóság elhatározta, hogy

ezentul jobban kiépti az egymásközi, felekezeti közötti jóviszonyt, hogy így egységesebb tömegbe szerveződve, könnyebben elérhesse és keresztülvihesse kívánságait. Ennek a célnak érdekében elhatározták egy tanítók helyzetét és érdekeit védő havilap kiadását.

A kongresszus végén az alelnökök megválasztására került sor. Alelnököknek közfelkiáltással Szilágyi Márton római katolikus, Mikó Pál királyhágómelléki református, Biró Márk zsidó és Patakfalvy Zsigmond unitárius tanítókat választották meg.

Üdvözlő táviratokat küldött a kongresszus II. Károly királyhoz, Maniu miniszterelnökhöz és Costachescu közoktatásiügyi miniszterhez, valamint a kisebbségi tanítóság nesztorához: Boila Romulus-hoz.

Az ülést és ezzel együtt a kisebbségi tanítók kongresszusát délben rekesztette be a vezetőség. A megszövegezett memorandumot egy küldöttség átadta dr. Hodor Victor kormányzó helyettesnek, aki jóindulatáról biztosította a kisebbségi felekezeti tanítókat és megígérte, hogy az átnyújtott memorandumot illetékes helyre juttatja.

Jungenheimban hársöt több óráig felhő, amely a városka uc-gasan hőmpölygő ro-zottatta. A termés és teljesen megsemmi-emeleti lakrészekbe len támadt hatalmas utakat tengerré vált mezőn dolgozó asszo-áradat s csak a leg-vetéssel sikerült bá-t kimenteni a biztos-ókba rekedt állatok-ekkel messzire hang-ltság vonult ki Jun-spincékben alig ma-árom pajtát, több ko-t magával ragadott kon még mindig fél-a viz.

Értésegiző az idén

rest, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A közoktatásiügyi minisztérium megkezdte az idén évi érettségizés előtti 8899 jelölt felkészítését. A vizsgák július 12-én kezdődnek.

Értésegiző az idén

rest, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A közoktatásiügyi minisztérium megkezdte az idén évi érettségizés előtti 8899 jelölt felkészítését. A vizsgák július 12-én kezdődnek.

Értésegiző az idén

rest, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A közoktatásiügyi minisztérium megkezdte az idén évi érettségizés előtti 8899 jelölt felkészítését. A vizsgák július 12-én kezdődnek.

Értésegiző az idén

rest, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A közoktatásiügyi minisztérium megkezdte az idén évi érettségizés előtti 8899 jelölt felkészítését. A vizsgák július 12-én kezdődnek.

Értésegiző az idén

rest, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A közoktatásiügyi minisztérium megkezdte az idén évi érettségizés előtti 8899 jelölt felkészítését. A vizsgák július 12-én kezdődnek.

Értésegiző az idén

rest, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A közoktatásiügyi minisztérium megkezdte az idén évi érettségizés előtti 8899 jelölt felkészítését. A vizsgák július 12-én kezdődnek.

Értésegiző az idén

rest, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A közoktatásiügyi minisztérium megkezdte az idén évi érettségizés előtti 8899 jelölt felkészítését. A vizsgák július 12-én kezdődnek.

Értésegiző az idén

rest, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A közoktatásiügyi minisztérium megkezdte az idén évi érettségizés előtti 8899 jelölt felkészítését. A vizsgák július 12-én kezdődnek.

Értésegiző az idén

rest, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A közoktatásiügyi minisztérium megkezdte az idén évi érettségizés előtti 8899 jelölt felkészítését. A vizsgák július 12-én kezdődnek.

MÓRICZ ZSIGMOND
Légy jó mindhalálig
50.- lej
(Eddigi ár 238.- lej)
Kapható az UJ KELET könyvostályában
(Utánvételnél 16.- lej portó)

Uj Keletben

n közli ismeri

é terjeszt

raly elé terjesztett a vezérő bizottság a jelenteni, hogy a vette a kontaktaet s elismeri uralkodá- vezérő bizottság ülé- tognak megfogal- part az ország tu- magatartásában be- változásokat.

ek, amelyek oda irá- neurghe Bratianu a zatérésre bírják rá- naradtak. Gheorghe te, hogy nem hajlan- vezetőséget elismerai híven harcolni fog állis párt vezetéseben vényre, akik a meg- reszültséget és erköl- sültek.

a Kolozsváron. A ko- bünyűi osztályához jelentő kolozsvári la- entést tett többek kö- orghe hadnagy, aki- tükü ezüst óralancát nek. — A „Nationa- sük feljelentése arról jel betörték a nyom- nan több értékes tár- Süllő Lajos kolozsvári építkezési anyagkés- zőbezer lej értékben. gyi osztálya mind- ges nyomonást veze-

a kolozsvári Sfatul bezárják a kártya- ri Sfatul Negustorese a Komjatszei kert- ségi ülést fog tartani. a Kereskedők Taná- lása lesz. Főprogram- továbbá a Sfatul Ne- eiben fenntartott kár- A kártyaklub helyé- Kaszinóját állítják fel, ké régóta nélkülöznek alapu társaskört, aho- után összejöve, meg- nással az üzleti élet és lehetőségeit.

lenőzésre készül a leg befelentő hivatala. tatás menetét nagyon tény, hogy nagyon amut nem lehet meg- tti lakéime alatt, ezen- lme a rendőrség mun- a kolozsvári polgárok be lakásváltoztatásu- hivatal közgei ezért gy a nyár folyamán lenőzést rendeznek a zokot a lakókat, aki- a bejelentett cím alatt a háztulajdonosokat, be nem jelentett lakót zigorosan fogják bün-

au megölt olasz had- ként jelentkezett. Rö- esti, az Albániában agy gyilkos merény- a jugoszláv esendősé- lbán katoná tettének szkött az albán—ju- s több napig az erdők- jugoszláv hatóságok k Belgrádba s a ju- nisztérium értesítést az albán kormánynak erénylő katoná jugo- sban van és kihallga-

o legyen irodáüzem?

Raith Tivadar's

da üzem alizálása

etete könyve.

391 lej könyvosztályában

Halálos autószerencsétlenség Niz- zában. Nizzából jelentik: Szerdan reg- gel a város szívében halálos kimenetelű autószerencsétlenség történt. Egy autó, amelyet Obolenszki herceg vezetett, a járdát erősen surolta, aminek követ- keztében gummija kipukkant, kereke levált és a kocsit felborult. Obolenszki herceg és a társaságában lévő Uruszov hercegnő szörnyethaltak.

Autóbusz-közlekedés Budapest és Bécs között. Budapestről jelentik: A kereskedelmi minisztériumban érdekes tárgyalások folynak a magyar és osztrák kormányok képviselői között. Leg- közelebb ugyanis állandó autóbuszjá- ratot akarnak Bécs és Budapest között felállítani és ennek megoldási módoza- tait tárgyalják most meg. Az autóbusz- járat a Sopron és Győr felé haladó ut- vonalon közlekedne.

Csehszlovákiában szubvenciót kap- nák a kisebbbbségi színházak. Pozsonyból jelentik: A tót országos bizottság elha- tározta, hogy a kassai magyar színház- nak évi 50.000, a pozsonyinak évi 40.000 és a pozsonyi német színháznak évi 30 ezer esch korona szubvenciót fog ki- utalni.

Meghalt az osztrák-magyar monar- chia haditengerészetének volt parancs- noka. Zagrabból jelentik: Nyegován Miksa tengernagy, az osztrák-magyar monarchia haditengerészetének volt parancsnoka szerdán reggel a katoná- kórházban 72 éves korában meghalt.

A bukaresti hitközség évi 100 ezer lejt fizet a Keren Hajjeszodnak. Bu- karestből jelentik: A fővárosi zsidó hit- község elfogadta dr. Lázár Mayersohn- nak azt a javaslatát, hogy mostantól kezdve a hitközség évi költségvetésében egy bizonyos összeget vegyen fel a Ke- ren Hajjeszod számára. A javaslatot a vezetőség huszonöt tagja által írásban benyújtott memorandum támogatja. A vezetőség jelenlévő többi tagjai tiltá- koztak az ellen, hogy őket nem kérték fel a javaslat aláírására. Eli Bercovic elnök beszéde után elhatározták, hogy a folyó évre 100 ezer lejt szavaznak meg a Keren Hajjeszod számára. Ugyancsak elhatározták, hogy ezt az összeget az elkövetkező években a lehetőségekhez mérten fokozni fogják.

Fokker repülőgép-tervezőt meg nem engedett repülésért letartóztatták Amerikában. Newyorkból jelentik: Fokker, a világhírű repülőgép tervező szerdán szemtanúja volt a rooseveltfiel- di repülőtéren a Dél Keresztes könnyű leszállásának. Ezen ugy fellekesedett, hogy beugrott a repülőterén levő sport- gépébe és a legnyaktörőbb mutatványo- kat végezte. Leszállása után Fokkert a rendőrség alacsony repülésért felelősség re vonta s mivel nem volt repülési jo- gosítványa, letartóztatták.

Kommunista tüntetés a lipcsei len- gyel konzulátus előtt. Berlinből jelen- tik: Lipcseben tegnap a kommunisták- nak egy jelentékeny csoportja tüntetést rendezett a lengyel konzulátus épülete előtt. A tüntetők kövekkel bevették az épület ablakait, a kaput megrongálták, majd mielőtt a karhatalom a helyszínre érkezett volna, szétszaladtak. A tünte- tésre az szolgálatot okot, hogy a leg- utóbbi napokban Lengyelországban há- rom kommunistát halálra ítélték.

Anglia anyagi kárpótlás ellenében lemondott Tutankhamen kincseinek részesedéséről. Londonból jelentik: Az Angliába visszaérkezett Howard Carter kijelentette a lapok tudósítói előtt, hogy a Tutankhamen kincseinek felosz- tására vonatkozó tárgyalások az egyip- tomi kormány akadékoskodása miatt kudarcra végződtek. A nagyértékű kincsek közül Angliába egyetlenegy darab sem kerülhet, az egyiptomi kormány azonban méltányolni akarja azt a kö- zülményt, hogy Tutankhamen kincseit az angol lord Carnarvon tudományos kutatásai hozták felszínre és ezért az elmaradt kincsreszesedés helyett haj- landó anyagi kárpótásban részesíteni Angliát; ugyancsak hajlandó megéri- tenni azokat a költségeket is, amelyekbe a kincsek csomagolása és Kairóba való szállítása Carnarvonéknak kerültek. Az egyiptomi kormány ezt a propozi- cióját angol részről is elfogadhatónak találják.

A MÁLTAIK RAGASZKOD- NAK VALLÁSUKHOZ

London, július 3. La Valettából jelen- tik, hogy Maltában az irredenták több községben röpiratokat terjesztenek, melyekben azt hangoztatják, hogy vallá- sukhoz való ragaszkodásukban az ágyuktól sem félnek és hogy nem lehet szó a máltai érsek konfliktust előidéztet pástorlevegélnek helyesbítéséről vagy visszavonásáról. A röpiratok állhata- tosságra és kitartásra biztatják a mál- taiakat.

KÖZGAZDASÁG

Ujabb takarékosági intézkedéseket léptet életbe a pénzügyminisztérium

Nem engedik növelni a személyi kiadásokat

Bucuresti—Bukarest, július 3. (Az Uj Kelet tudósítójától). Az állam egyre inkább súlyosodó anyagi hely- zete szigorubb takarékosági intézke- désekre kényszeríti a kormányt. Mint ismeretes, a pénzügyminisztérium 650 millió lejjel redukálta a július hónapra eső állami kiadásokat, hogy ily módon akadályozza meg a költségvetés egyen- súlyának felborulását. Ugyanakkor a pénzügyminisztérium körrendeletben fordult az összes minisztériumokhoz és bekérte azoknak a tisztviselőknek a listáját, akik több hivatást töltenek be s többféle címen huznak fizetést az államtól. Ezzel egyidejűleg a pénzügyminisztérium ugyancsak körren- deletben értesítette a minisztériumo-

kat, hogy semmilyen körülmények kö- zött nem engedélyezheti a személyzeti kiadások növelését.

Az egyes minisztériumok ugyanis átíratban kérték a pénzügyminiszte- riumot, hogy bizonyos anyagi kiadá- sokra engedélyezett összegeket töröl- jön és helyettük személyi fizetések számára nyisson meg hiteleket. A pénzügyminisztérium válaszában fel- hívja az egyes minisztériumok figye- létét arra, hogy a személyi költségek- nek az anyagi kiadások kárára való csökkentése ellentétben áll a számvitel- i törvény 116. és 63. paragrafusának intézkedéseivel, amelyek éppen azért hozattak, hogy a személyzeti kiadások révén ne legyenek növelhetők.

A Duna vízierőinek intenzív kihasználását határozták el Európaszerte

Berlin, július 3. Ujabbban minden or- szág gazdasági tényezői, különösen ott, ahol az energia-termelés importált szénrel eszközlik, azon igyekeznek, hogy az energia-gazdálkodást vízierőre állít- sák be.

Ebben a tekintetben vezetőhelyen áll Argentína, ahol a tenger hullámerejét aknázzák ki a tengerpartnak két na- gyon kedvező helyén. A San Jose 780 négyzetkilométeres öblének bejárata előtt, 376 turbinával felszerelt gátat épí- tenek, ahol naponta 10 millió kilovatt- órát fognak nyerni. Az 1100 kilométer távolságra eső Buenos-Airesben a ki- lovatt-óra ára 40 bani. A telepek épít- kezési költsége kerekén tizenhat mil- liárd lejre van előirányozva. A másik kedvező energia-kiaknázási terület a Desado folyam torkolata, ahol 12 millió lejnek megfelelő pezáért kísérleti tele- ket fognak építeni.

Kanadában az utóbbi hat esztendőben a vízierőkből szerzett energiákat hetven kilenc százalékkal 5.7 millió vízierőre fokozták. A legújabb becslések szerint a rendelkezésre álló vízierők 24 óránként 20,347.000 lóerőre tehetők. A kanadai vízművek kedvezően vannak elhelyezve a dominion minden részében és csak ott működnek, ahol nines széntelep a közelségben. Kanada északi részén óriá- si erőműveket építettek és a San Lorenzo folyón egy hatalmas telepet fog- nak újabb építeni.

Ezeknek a telepeknek a sikerei arra indították az európai gazdasági körö- ket, elsősorban Norvégiában, hogy szin- tén víz útján szerezzék be a gyárak és

városok világításának energia-szükség- seit. Svédországban még ebben az év- ben egy új vízierenergia-művet fognak fel- állítani, amely üzembhelyezése után 180 millió kilovatt-órát fog termelni. Olaszországban a hidroelektrikai tele- pek az alpesi tavakból táplálkoznak. Svájcban is élénk vállalkozási kedvvel dolgoznak a vízierők értékesítésén. Itt még a vasuti járatokhoz szükséges ener- giának egy részét is a vizesésekből akar- ják eszközölni.

Ujabbban a dunai országok gazdasági köréi foglalkoznak a Duna energiáinak kiaknázásával. Egyelőre Ausztriában foglalkoznak intenzíven a folyam víz- ierőinek felhasználásával, de Magyar- országon és Romániában is mozgalom indult meg a Duna vízének energiafor- rásokra való felhasználására. Egyelőre ipari körökben tárgyalják a várható nagy átalakulásokat, mert amíg a gaz- dasági viszonyok nem javulnak, szó sem lehet a dunai erők nagyarányu kihasz- nálásáról.

Tultermelés a műselyemiparban. Londonból jelentik: Az Atlas Arti- ficial Silk Comp. amely tavaly egy- millió fontsterling alaptőkével kezdte meg üzemét, készleteinek tultermelé- se miatt kénytelen volt üzemét beszü- netni. A munkát majd csak akkor ve- zik ismét fel, ha a készleteket jórész- ben eladták. A társulat a gyáraknak üzembeállítását alkalmával azt hiesz- telte, hogy a Brandwood eljárással si-

Rendkívül olcsó

nyári könyvajánlatunk (I.)

Ady: Brevárium I. II.	Lei 19 —	1. sz. csoport:	Móricz: Buzakalász	
Casson: Tizenkét tip	" 10 —		— Házasságtörés	
Ady: Múzeum I. II.	" 140 —		— Vadkan	110 Lei
Darvin: Fajok keletkezése	" 180 —	2. sz. csoport:	Babits: Pávaollak	
Karinthy: Kötéltánc	" 48 —		— Karácsonyi Madonaa	
— Irtá . . .	" 20 —		— Nyugtalanság	98 Lei
Schrenk: Titokzatos erők	" 28 —	9. sz. csoport:	— Recitativ	
Karinthy: Faremido	" 28 —		Laczkó: Noemi fia	
Tolsztoj: Shakespeare	" 35 —		Biró: Amor és Psyche	
Suares: Dosztojevszkij	" 35 —		Kaczér: Ezüst fuvola	72 Lei
Lázár: Munkácsi	" 35 —	11. sz. csoport:	Méray: Két primadonna	
Wagner: Beethoven	" 35 —		Kodolányi: Két leányarc	72 Lei
Gide: Wilde Oszkár	" 35 —		Szini: Smaragd	
Thiering: Textiiipar	" 35 —			
Lambrecht: Öslények világa	" 35 —			
Balla: Modern sakk	" 35 —			
Brandes: A. France	" 35 —			
Rilke: Rodin	" 35 —			
Seton: Fekete mén	" 38 —			
Molnár: A zdor (regény)	" 30 —			

Kapható az „Uj Kelet“ könyvosztályában 100 leien alóli rendelésnél csakis az összeg előzetes beküldése mellett.

Órsön a zsidóság frontján...

Irtá: LEITNER ZOLTÁN

Rendkívül érdekes, sokrétű, igaz zsidó ér- zéstől fűtött írásk gyűjteménye.

Kivonat a tartalomból: Siralom a siralom fá- lánál. Mít tegyen a zsidó, hogy szeressék, a radautzi aratok. Lelki gétió. Herzl Tiva- darról. Schenorthodoxia. Kisenev. Életek, sorok, tragédiák. Hiába minden numerus clausus. Kereskedők tragédiája. Találkozásom Hámánnal stb. stb.

Ara 80.— lej (és portó)

Kapható az UJ KELET könyvosztályában

kerülni fog egészen olcsó áron előállí- tani műselymet. Május hónapjában az angol műselyemgyártásban a munká- sok száma 4600-al csökkent, jöllehet április hónapban a produkció 4.1 millió fonttal emelkedett. Mindemel- lett a termelés 300 ezer fonttal alacso- nyabb mint az elmúlt év májusban. Ez év első öt hónapjában a produkció 20.1 millió fontot tesz ki, az 1929. év 21.25 milliójával szemben.

147 millió dollár felesleg Amerika költségvetésében. Washingtonból jelen- tik: Az 1929. évi költségvetés mérlegét tegnap készítették el. A kincstár által kiadott hivatalos kommunikéből ki- tűnik, hogy az elmúlt évben az állami inkasszó 4 milliárd 178 millió dollárt tett ki, ezzel szemben a kiadások 3 milliárd 994 millió dollárra rugtak. Az elmúlt év tehát egy 184 millió dolláros felesleggel zárult, amelyből 76 millió az európai államok által a háborus adósságok rendezésére befizetett ösz- szegekből származik.

A holland izzólámpa-export visz- szaesett. Amszterdamból jelentik: A központi statisztikai hivatal megállá- pitásai szerint ez év első öt hónapjá- ban a fémfonalu izzólámpák exportja pontosan 18 millió darabot tett ki 8 millió 180 ezer font értékben. Tavaly 27.7 millió darabot szállítottak 12 mil- lió hollandfont értékben. Az izzólám- pa exportjának erős visszafejlődését különösen a német konkurrencia idéz- te fel. Hasonlóképpen esés mutatkozik a holland rádió-alkatrészek és a készü lékek exportja terén. Ez évben 27.6 millió forintot tet ki szemben a tavaly 31.6 millió forinttal. A holland export ezekből a cikkek közül majdnem kizáró- lag a eithofeni Philipp-művekből ke- rül ki.

Gazdasági krízis Jugoszláviában. Zagrabból jelentik: A Zagrabi Építő Részvénytársaság legutóbbi kimutatá- sa szerint 1250 millió dinár alaptőke mellett 48 ezer 341 dinár veszteséget mutat ki. A Bellaflor kereskedelmi részvénytársaság Zagrabban 11 millió 860 ezer dinár veszteséget mutat ki. A Zagrabi Elektromossági és Kábel- művek Rt. 161.419 dinár veszteséget mutat fel.

A francia jegybank kormányzója visszavonult. Párizsból jelentik: Be- avatott pénzügyi körök információi szerint, a közeli napokban a Banque de France vezetésében jelentékeny vál- tozás fog történni. Moreau bankkor- mányzó kijelentette, hogy néhány hét múlva vissza akar lépni hivatalától. Tardieu miniszterelnök és Raynaud pénzügyminiszter néhány nap óta ta- nácskoznak, hogy kit lehetne helyébe kinevezni.

Amerikában esnek az alumínium- árak. Newyorkból jelentik: Az ameri- kai alumínium-szindikátus a szenátus által elrendelt vámemellesek követke- zésében az alumínium árakat leszállí- totta. Az európai alumínium-kartell egyelőre megmarad régi árai mellett és bevárja, hogy az amerikai olcsóbb alumínium hogyan fogja a piacot ala- kítani.

Egy német papirgyár beszüntette üzemét. Berlinből jelentik: A Ferei- nigte Bantiner Papierfabrik a napo- kan elhatározta, hogy bevezeti üzemé- be a racionalizálást. Ennek során a do berschauer papirgyár üzemét legköze- lebb be fogja szüntetni.

Ahol angróban szerzik be a virágot a gavallérok

Bécs, július 3. Egy romantikus, színes fölött ismét szegényebb lett Bécs: a főváros lebontatta a Ring keleti végén álló deszkabódékat és az élelmiszerpiacot áthelyezték egy új, immáron szak-szerűen épült, fedett vásárcsarnokba. A vasúti park szélén áll a karsu tornyu, modern vásárcsarnok, amelyben új ott-hont találtak a kofák, a hus- és zöld-ségárusok.

Eleinte persze zúgolódtak a kilakol-tatás és a kényszerhurcolkodás ellen, mert a kofák természetük szerint konzervatívok, de amikor betelepítették őket az elegáns új csarnokba, elégedet-ten foglalták el a standjaikat. Alig egy hete, hogy az új vásárcsarnok megnyílt és máris olyan pezsgő élet folyik, akár-csak künn az isten szabad ege alatt, rozoga bódék és nyitott poleok között.

A főbejáratnál szemben álló szökőkút allandó látványosságuk a külvárosiak-nak. Nyolc sugárban szökik itt a víz a magasba és a környékbeli síhederek, akik csak nehezen viselik el a kániku-lát, ingyen lábfürdőt rendeztek be ma-guknak. Itt nyaralnak, a szökőkút hűs vizében. És szép a város vezetőségétől, hogy nem tiltja el nekik az ingyen él-vezetést...

A legnagyobb forgalmat a gyümölcs-árusok csinálják. A háziasszonyok most szerzik be a befőttnek valót, a lekvár-főzések szezonja van és heves ütközetek folynak a cseresznye, eper, meggy és sárga barack-fronton.

Hogy a cseresznye? — kérdi egy fiatalasszony és mindjárt szörnyűkőd-ve ismétli — micsoda? Másfél schilling ez az ütött? Hisz ez biztos kukacos!

A kofa sértődött képet vág: — Mähogy ez ferges lenne, nacesá-gám? Az én cseresznyém? — és már bontja is ki az egyik találmára felra-gadott szemét — ide tesszen nézni! Ha ebben kukacot talál, hát leharapom a saját fejemet!

A csirkeosztályon párharcok folynak. Egy izmos háztartásbeli esatározik a kofával:

— Hiszen ez egészen göthás! — mond-ja méltatlankodva és szinte az orra alá rázza a rémülten kapálózó csirkét — hiszen ebbe csak hála jár a lélek!

A kofa szintén a csirkén tölti ki a mérgét:

— Ez a csirke nem felel meg? Tiszta buzán etették! Tudja! Hiszen majd ki-pukkad, olyan kövér!

Szegény szárnyas nem tiltakozhat az inzultus ellen és ha szólhatna, akkor se lenne a szavának sok foganatja. De azért szemmel láthatóan drukkol. Per-se nem a gazdája sikeréért. Mert ha eladják, még máma sülni fog egy esa-ladi tüzhely serpenyőjében...

A tejesek büszkéik, hogy jéggel hüt-hetik a fehér nedűt. Lehet költeni is. Amerikai mintára bevezették, hogy pár fillérért bárki ihat egy pohár hideg te-jet. Frissen kimérve, ha nem is közvet-lenül a tehénből...

Szokatlanul „jól megy” a virágkeres-kedőknek. Igaz, olcsó is, de nyaláb-számra viszik a rózsákat, a szinte ka-bítóan illatos liliomokat, szegfűt, a ma-lomkerék nagyságu margarétákat és a levendulát. Ez utóbbit, mint az egyik kofa vallja, nem annyira szobadisznek, mint inkább moly ellen használják. Bedugják a szekrénybe, a ruhák közé... hogy a molynak is legyen mit szolga-gatni...

Idők jele: a mai gavallérok is ide jönnek a vásárcsarnokba beszerezni a hódításhoz szükséges kellekeket. Mert itt olcsóbb, közvetlenül a termelőtől... Mint ahogy a ruhát is „kéz alatt” zá-logházi árverésen szerzik be, a cipő is alkalmi vétel, legjobb esetben részlet. Mig a virágot nem a drága belvárosi üzletekben veszik, ahol egy szál kerül annyiba, mint itten egy egész kosárra való... a gavallér angrosszista lett...

Persze azért mindenki panaszkodik a rossz üzletmenetre. Hja, a gazdasági viszonyok... ezenkívül külön panaszuk van a kofáknak a „greiffrau“-okra, a „fogdoskálókra“.

— Kik azok a fogdoskálók? — kér-d-jük naivul.

— Sokan vannak. Válogatós nagysá-gák, akik végig böngészik az összes standokat, belenyúlnak a kosarakba, megropogtatják a barackot, beleharap-nak, végig szemezgetik a meggyet, a cseresznyét, itt néhány szemét, ott né-hány szemét, mire a végére érnek, lesz az fél kilo is, aztán persze mennek és nem vásárolnak, mert drága... ezek a fogdoskálók...

— Pittschen gnedige Frau, nicht zam-graiffen!

Színház — Művészet

A Magyar Színház Irodájának közleményei:

SALAMON BÉLA

és a Terézvárosi Kabaré Kolozsváron

Örömhirt jelent a Magyar Színház azoknak, akik ebben a gondterhes vi-lágban mulatni akarnak. A legjobb mulattató, Salamon Béla jön Kolozs-várra négy estére s magával hozza egész társulatát, a budapesti Terézvá-rosi Kabaré teljes együttesét.

Amin Budapest közönsége egy egész éven át kacagott, azt itt Kolozsvár közönsége négy estén fogja megkapni.

Salamon Béla a legragyogóbb kabaré-társulatot hozza le a Rajna Alice-szal együtt, aki ma Budapestnek legnépsze-rűbb komikája.

Salamon Béla vendéjátékai a jövő hét közepén, csütörtökön kezdődnek s a színházi pénztár kivételesen már hol-nap, szombaton kezd árusítani a jegye-ket a Salamon Béla előadásokra.

Két különböző műsor keretében lép-nek fel Salamon Bélaék. Csütörtökön és pénteken az első műsort, szombaton és vasárnap a második műsort fogják játszani.

A CSILLAG FIA

Szombaton ismét hatalmas filmszen-zációval szolgál a Magyar Színház mo-zija Kolozsvár közönségének. A „Csillag fia”-t fogják bemutatni, az amerikai filmgyártásnak ezt a legújabb meglepe-tését, amelynek főszerepében a világhí-rű Fred Thomson ragyogtatja külön-leges bravurjait.

A „Csillag fia” izgalmas történet az aranyások életéből. Félreleltetés jelenetek teszik nagyon érdekessé ezt a filmet. Fred Thomson és gyönyörű lóva bánu-latba ejtik a közönséget. A „Csillag fia” szombaton és vasárnap látható rendes helyárok mellett. Helyárok: 20 és 10 lej.

Ma utoljára:

EGY ANYA KÁLVÁRIÁJA

A nagysikerű „Egy anya kálváriája” című mélyen megható filmjúdonság ma látható utoljára a Magyar Színházban.

Vasárnap délelőtt 11 órakor:

PAT ÉS PATACHON, mint bankárok 15 és 10 lejes helyárral tart vasár-nap délelőtt matiné a Magyar Színház. A legjobb bohózatot, „Pat és Patachon, mint bankárok”-at vetítik.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Pénteken 3, 5, 7 és este 9 órakor: I. Egy anya kálváriája. II. Egy napos király. III. Bureszk kisérő.

Szombaton 3, 5, 7 és este 9 órakor: Csil-lag fia. Ujdonság Kolozsváron elő-szór! Izgalmas történet az arany-ások életéből. Főszereplő: Fred Thomson. Helyárok: 20 és 10 lej.

Vasárnap délelőtt 11 órakor Pat és Pa-tachon, mint bankárok. Helyárok: 20 és 10 lej.

Vasárnap délután 3, 5, 7 és este 9 óra-kor: Csillag fia. Fred Thomson. Helyárok: 20 és 10 lej.

RADIO MŰSOR

Idő: Középenrópai

PÉNTEK, JULIUS 4

Bukarest. 17: Zenekar. 18.30: Felol-vasás. 18.45: Beszélőújság. 19: Gramo-fon. 20: Szimfónikus hangverseny. 20.30: Felolvasás. 20.45: Dal-és ária-est. 21.15: Szimfónikus hangverseny. 21.45: Beszélőújság.

Budapest. 9.15: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. 1. Éljenek a katonák, induló. (Zenekar ének). 2. Ukrajnai népdalok — egyve-leg. (Zenekar). 3. Borisszov: Minden megváltozik — románe. (Voronin kó-rus.) 4. Hej cigányok — orosz dal. 5. A bálon — orosz dal. 6. Stepat: Lilant — románe. 7. Repül a trojka — kórus. 8. Fehér halovány — románe. 9. Sándor—Szenes: Mi lesz velem; Hallod e mit susog a szél. 10. Zsuravel — vig dal. 11. Gruszty — orosz ke-ringő. 12. Mama — orosz vig dal. 9.30 Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása 11.10: Vizállásjelentés. 12: Déli ha-

rangszo az Egyetemi templomból. idő-járásjelentés, hírek. 12.05: A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó szalonzene-kekarának hangversenye. Sousa: Sávok és csillagok. 2. Puccini: Tosca — ábr-ánd. 3. Kálmán: Tatárjárás — egy-veleg. 4. Carlo de Fries: Emlékezés (Souvenir) — tangó. 5. Aggházy: Ma-gyar esték. 12.25: Hírek. 12.35: A hang-verseny folytatása. 1: Pontos időjel-zés, időjárásjelentés, hírek. 4: Riegl-Schimek Magda gyermek meséi. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hí-rek. 5: Szádeczy Kardos Lajos felol-vasása: „Régi erdélyi lakodalom” 5.35 Rácz Laci és cigányzenekarának hang-versenye. 6.45: Kormos Tivadar dr. előadása: „A tatai kőbánya neséje ös-emberekről, mammutokról”. 7: Hang-verseny. Közreműködik: László Erzsé (hegedű), Thoma József zongora. 8.10: Csabai István előadása: „A pályavá-lasztás”. 8.30: Olasz operarészletek. Előadják: Goda Gizella és Vencell Béla a m. kir. Operaház művészei. Kis-sér m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. 10.10 Pontos időjelzés, idő-járásjelentés, hírek. Majd grammofón hangverseny.

Bécs. 20: Mehil: Minél bolondabb e. operája.

Berlin. 20.40 Hangverseny: Strauss Massenet, Vieuxtemps, Beethoven és Csajkovszkij művei.

Breslau. 20.30: Mandolin éslantzene kar. 20.50: Dalok és áriák. 21.40: Bach C-dur zongora és zenekari verseny.

Köln. 20: Rádiózenekar. 24: Gramo-fon-jazz. 0.30—1.30: Péter vonósné-gyes Beethoven F-dur és Verdi E-mol vonósnégyesét játsza.

Stuttgart. 19.30: Olasz és spanyol dalok. 22.30: Kamarazene.

Varsó—Kattovitz—Poznan. 20.15: Filharmonikus hangverseny. Wagner est. Tannhauser induló. Polonia nyi-tány. Wotan bucsuja. Szoloszan, Lo-hengrin részlet. Tannhauser nyitány.

Riga. 19.30: Szimfónikus hangver-seny. Dvorak, Moszkovszkij, Medins, Ducas műveiből.

Róma 18 Szimfónikus hangverseny Rossini, Mozart, Schumann, Mendel-sohn, Beethoven műveiből.

Milánó. 20.30 Szimfónikus hangver-seny. Műsoron többek között Wagner Tannhauser nyitány.

Brünn. 21: Rádiózenekar.

Kassa. 21.05: Szalonzene.

Prága. 20: Cseh dalok. 21.15: Cselló játék. 21.40: Grammofontánczene.

Pozsony. 16.30 Grammofon.

Osló. 20: Zenekar.

SZOMBAT, JULIUS 5

Bukarest. 17: Zenekar. Mendelsohn, Waldteufel, Strauss, Csajkovszkij, Wagner műveiből. 18.30: Felolvasás. 18.45: Beszélőújság. 19: Grammofon. 20: Előadás. 21: Mandolinzene. 22.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Az Országos Postás Zenekar hangversenye. Kraul: Cigány induló. Jakoby: Leányvásár, keringő. Balfé: A cigányuló, nyitány. Maillart: Remete csemettyűje, ábránd. Strauss János: Operétszemlévények. Kraul: A tárogatós ábrándja. Planquette: Cornevillei harangok, egyveleg. Deli-bes: Naïla, intermezzo. 12.05: A rádió házikvartétének hangversenye. Yos-hitomo: Keletázsiai szvit. Schmalstich Szerelmes éj Falla: Spanyol tánc. Pol-dini: Mese. Fiorito: Egnapos király keringő. Fall R: Szereti a rózsát, tan-gó. Brown: Babatánc, fox. 4: Manhen Mariska előadása és énekszámai. 5: A Szociális Missziótársulat előadássoro-zata. 5.30: A Magyar Cserkészszövet-ség előadása. Egy nap élményei a cserkész táborban. Pirovsky Lajos hangjátéka. Előadják a 132. számú Csiléri cserkészcsapat tagjai. 6.30: Mit üzen a rádió? 7: Balázs Árpád magyar nótáestje. Magyar Imre és cigányze-nekarának kíséretével. 8: A trópusi vihar. Az első rádiójáték utáni szü-netben lövésznyeremények. Utána körülbelül 9.30: A m. kir. 1. honvéd-gyalogezred zenekarának hangverse-nye. Goldmark: Sába királynője nyi-tány. Tannhauser: nyitány. Dobnány: Nászkerítő. Liszt: Les preludes szí n-fónikus költemény. Csajkovszkij: 1812 nyitány. 10.45: Időjelzés, időjárásje-

lentés, hírek. Majd Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye. a Royal szállóbol.

Bécs. 19: Kamarazene.

Berlin. 19.15: Magyar, svéd, orosz, román és lengyel népdalok.

Hamburg. 20: Nyári népzene.

Varsó—Poznan—Kattovitz: 20.15: Hangverseny

Milánó. 20.15: Hangverseny.

Róma. 22.30: Jazz.

Osló. 2.40: Grammofon tánczene.

Prága. 20.30: Balalajka zene.

Pozsony. 17.45: Grammofon.

Kassa. 21. Tánczene.

Brünn. 21.30: Tánczene.

Uj könyvek érdekes olvasmányok!!

Lagerlöf: ANNA SVÄRD Az észak nagy írónője Anna Svárd életét, vi-szontagságokban is állhatatos sze-relmét mondja el a maga mesélő nyelvén, a maga csodálatos mesevil-gába helyezve a vonzó alakok egész sorát. Ára Lei 187

Sinclair Lewis: A FŐ-UTCA (The Main-Street) Sinclair Lewis monu-mentális regénye a mai amerikai élet mozgató erői mögé, annak kulissza-tikaiba enged bepillantást. A két kötet ára ..... Lei 306

Sherwood Anderson: SÖTÉT NEVETÉS (Dark Laughter) Az új amerikai irodalom legorigina-lisabb tehetsége, egy költői lelkületű férfi mozgalmos élettörténete kapcsán elvezet az amerikai írók és újságírók világába, onnan a munkásság küz-delmes életébe, feltárja az ottani élet fény és árnyoldalait. Ára Lei 187

Galsworthy: MINDENEN TUL (Beyond). Galsworthy a modern társadalomnak legélesebb szemű raj-zolója. Ez a regénye nagyszerű lírai vallomás a szorult mindenható, min-denentuli ereje mellett. A miadán erőt lektűző, tiszta szenvedélyek könyve ez a könyv. Ára Lei 204

Rudyard Kipling: HÁROM KA-TONA. Az angol hódítóknak a India benszültötteinek összefonódó, de ös-zseszimulni nem tudó életét tárja elénk ez a mesteri elbeszélés-ciklus Ára Lei 187

Károly Sándor: ÉN VAGYOK AZ UT, A HAZUGSÁG. A kiváló író-nak új, nagy regénye. Gyilkos sza-tira, ragyogó humor, éles kritika. Ára Lei 200

Csathó Kálmán: MATYIKA SZI-NÉSZNO SZERETNE LENNI. Az erdélyi színházak nagy-ikerű mű-sordarabja. Ára Lei 109

Ludwig Wolf: KETTEN AZ ÉG ALATT. Ára Lei 136

Cushman: AZ UJ SZEGÉNYEK. Ára Lei 153

Kapható az UJ KELET könyvostályában

Apróhirdetések

KOMMIS der Manu fakturbranche, 19 Jahre alt der drei Landes-sprache mächtig, Ab-solvent der höheren Gewerbeschule, sucht Stellung. Näheres in der Verwaltung dieses Blattes.

DÉSI Petroleumgyár perferkt magyar gyors és gépirőnt keres a-zonnali belépésre.

ELADÓ jól beves-tétt egyes kereskedés házzal együtt piacotér Mármorstein Savarsis.

FÜSZERÜZLET for-galmas helyen 50 éve fennáll, áruval együtt más elfoglaltság miatt olcsón eladó. Cim a kladóban.

ÜGYES, agilis, meg-bizható egyének, kik nagyértékű külföldi ál-lami nyeres: ényapapírok árusítását megéjtük-ben megszerveznék, ir-janak a szervező kép-viseletnek Albertini Je-nő. Baile Tugnad címre, Állandó kényelmes ke-reset.

PÓTVIZSGÁRA elő-készít, román nyelv-órát jutányosn ad egyetemi hallgató. — írásbeli, vagy szóbeli megkereséseket egész nap a Diákmenza be-lyiségekben Str. Dorobantilor 13.

ERZIEHERIN streng religióz, den drei Lan-des-sprachen mächtig, für einen 7 und 9 jäh-rigen Mädchen gesucht Offerte unter „Erzie-herin 1721“ an die Ad-ministration.

XIII EVF. CIUJ—KOLZ JULIUS 5 5690 EV -

Az Uj Kelet az és bánáti zsn nap

Cikkeink után forrás megjelöl

Értékatok ne és megörzésükre

Fel köz há

A z ki

Midőn e sorok mögé dugott Bo-tombol a felszab-játéka. A falu füstölő gerendá-nyai a házaknak boió munkáját. A az egymásba sü-nyomornak e ma-öleik a lángok. talmas maglyába segélytkéren sük-nines senki, aki szedelemnek, nin-na akadályozni há beteljesítés-lingok hatalma perere nó. Most za fölött tombol pillanatban a sz-zupfedetes kuny egyenlővé. Poian roham sívít vég a szikrákat és a már a falu mási Pusztulás jár m-mában. Ahol teg-tüzhely állott, n-mok feketéllenei-ban most nem h-kat, a pásztorok, tak meg a hegy-siessenek teheté Nem sietnek s agitatorai gond-vessék a gyűlö-öta békességben között. Az egy-nyok bűnös teh-nemtrődősségg-szágban szabad-öllet magvetőit, annak, hogy a-győtört és agyon-kon keresztül Ce-sainak fékeveszt-végig. A falu pa-a mozgalom élé-és fosztogatásra nélkül állt elk-Misem volt kön-esak földönfutó-tani az utóbbi minden ódiúmat mint a katedrál-elhítneti a hisz-ned a politikusi-cioja, hanem a-ték elő a nyom-mulott, hogy a-már akkor nem-szusokban. Mi már akkor figyelmét arra. Figyelmeztettük legszigorubb szá-bűnösökkel szer-késő. Nem így